

QR коди орқали газетанинг электрон вариантини юклаб олинг!

IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETA

Робахон МАХМУДОВА,
Ўзбекистон “Адолат” СДП
Сиёсий Кенгаши раиси

Юртимиз тупроғи шундай мўъжизакорки, ерга бир чўп суқилса барг ёзиб, новда чиқаради. Бундан завқланган ҳар бир кишининг боғ яратгиси келади. Аслан ҳам боғ яратиш иштиёқи халқимизга қадим-қадимдан мерос бўлиб қолган. Юрт тупроғини муқаддас билган шоҳлардан тортиб, оддий раиятгача ниҳол экиб, ўзидан бир боғ қолдиришни ният қилган ва бунинг уддасидан чиққан.

“ЯШИЛ МАКОН”

Дов-дарахтлар – табиат ва жамиятнинг бойлиги 2

Хабар

93 ёшли онахон сафимизга қўшилади

Андижон шаҳридаги “Кенгаш” маҳалла фуқаролар йиғинида истиқомат қилувчи Роҳатхон она Сайфиддинова бу йил 93 баҳорни қаршилади. Онахон кўп йиллар тўқувчилик касбида ишлаш баробарида жамоат ишларида фаол бўлган. Маҳалладошлари у кишини фахр билан “бизнинг виждонимиз”, деганларича бор. Роҳатхон она оилаларни сақлаб қолиш, қўшнilar ўртасидаги муносабатларни яхшилашда катта ҳаётий тажрибига эга моҳир ташкилотчи.

Ўзбекистон “Адолат” СДП Андижон шаҳар кенгаши фаоллари “Саховат – беназир қадрият” лойиҳаси доирасида кекса онахонни йўқлаб келиши. Мустақил Ўзбекистон, юрт тинчлиги ва фаровонлиги юзасидан ўтказилган қизгин суҳбат жараёнида Роҳатхон она партия фаолияти билан қизиқди. Бу борада мазмундор маълумотлар олган эса “Адолатчилар”нинг мақсад ва гоҳларини қўллаб-қувватлади.

Гурунғ якунида Роҳатхон она андижонлик партиядошларимиз сафига қўшилиш истагини билдирди. Қўлига партиясга аъзолик гувоҳномасини олганда, бир асарли чўққи томон шахдам бораётган онахон янада дадиллашди ва маҳалладошлари орасида албатта партиямиз ҳақида тушунтириш ишларини олиб боришини билдирди.

Андижон вилоят кенгаши матбуот хизмати

СУЮНЧИ БЕРИШ МАЖБУРИЯТГА АЙЛАНДИМИ?

– Ҳа, энди берамиз-да, – дейди суҳбатдошимиз Гулноза Салимова. – Бечора шифокорлар, ҳамширалар арзимаган ойлик олишади. Уларнинг бу меҳнатига биз бераётган пул ҳам аслида кам. Қўйинг, яхши кундаги одатимиздан кир қидирманг!

Аёлнинг фикри, биз юқорида айтгандек, шаклланиб қолган стереотип эканини билиб, индамадик.

– Ўзим яқинда келинимни олиб бордим, – дейди Манзура ая. – Бошида унча эътибор қаратишмади. То ўғлим келиб, қўллари пул тутмагунча, “жой йўқ” деб йўлакда олиб туришди. Кейин билсак, жой бор экан, фақат “қистиришимиз”ни кутишаётган экан.

ҲАЗОН БЎЛАЁТГАН УМРЛАР

Ҳуқуқбузарликларни қайд этувчи жами 2,5 мингдан зиёд камера ва радарлар ўрнатилган бўлса-да, деярли ҳар бир транспорт воситаларида “антирадар”ларнинг бўлиши бу тизим ўзини оқламаётганидан далолат эмасми? Йўлларда транспорт воситаларида юрар эканмиз, ҳайдовчилар “антирадар”нинг тилмочига қулоқ солган ҳолда радарлар бор жойлардагина тезликни пасайтиряптилар-у бошқа жойларда эса “улоқ чоптириш” билан овора бўлганликларига барчамиз бирдек гувоҳимиз.

“ЯШИЛ МАКОН”

Дов-даррахтлар – табиат ва жамиятнинг бойлиги

Чунончи, Сохибқирон Амир Темур ҳазратлари бошчилигида Самарқанднинг тўрт тарафида «Боги баланд», «Боги беҳишт», «Боги давлатобод», «Боги дилқушо», «Боги жаҳоннома» каби унлаб мевазор боғлар яратилган. Салобатли чинорлар экилган «Боги чинор» маскани барпо этилган ва бу боғларнинг ҳар бирида муҳташам қасрлар, сайлгоҳлар бино этилган. Нуфузли меҳмонлар, элчилар қабул қилинган. Боғларнинг гир атрофи муҳофаза деворлари билан ўралган. Шубҳасизки, бу боғларда минглаб боғбонлар, деҳқонлар хизмат қилишган. Пишиб этилган, қуритилган мевалар бозорларга чиқарилган.

Шеърят мулкнинг султони ҳазрат Алишер Навоий ҳам юртини обод қилиш, боғлар яратиш ишларига муносиб ҳисса қўшган. Сарқарда ва шоҳ Заҳриддин Муҳаммад Бобур ҳам боғлар ишини давом эттириб, Афғонистонда «Боги шаҳрор», «Боги жаҳоннор», «Уртабоғ», «Боги вафо» ва «Боги Бобур» каби дилга ором берувчи боғларни барпо этган. Ҳатто оддий фуқаро учун уйланиб, фарзандли бўлган чоғда терак, тол, ўрик, жийда, ёнғоқ экиш бурчага айланиб қолган бўлса, гул, райхон ва жамбил экиш аёллар учун фазилат ҳисобланган. Шаҳар ва қишлоқлар марказида гузарлар ташкил этилиб, соя-салқинликни таъминлаш учун аҳоли ҳамжихатлигида чинор, сада, терак экиб, қўқартирган. Ҳовуз ва ариқлар қирғоқларига толлар ўтқазилган. Ниҳолларнинг беталофат ривожланиб олиши учун масъул кишилар бириктирилган.

Президентимиз Шавкат Мирзиёев ҳам мамлакатимизни янада яшилликка бурқаш, боғ-роғлар яратиш, экологини яхшилаш, ҳаво мусоффолигини сақлаб қолишдек улугвор ишлар бошида турибди.

Қўзланган мақсадларни амалга ошириш учун «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси ишлаб чиқилиб, мамлакат даражасида долзарб вазифалар белгилаб олинган. Ушбу умуммиллий лойиҳани қўллаб-қувватлаган халқини аллақачон маҳаллалари ва оилаларга тегишли бўш жойларга яхши ният билан ниҳол қадашни бошлаб юборишди.

Алоҳида эътироф этиш жоиз, «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси фақатгина ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари билан аҳамиятли бўлиб қолмасдан, у халқимизнинг азалий анъаналари, қадриятларимизнинг бардавомлигига ҳам хизмат қилади.

Ҳудудларда 9 минг 452 та маҳалла, жумладан, шаҳарларимизда 39 мингтадан ошқ кўпқаватли уйлар қад ростлаган даҳалар мавжуд. Ана шу жой-

лардаги маҳалла фаоллари, бошқарув сервис компаниялар хизматчилари ҳудудларда кўчатлар экилишига бошқош бўлдилар, шу жумладан, ҳар бир фуқаро ўзи истикомат қилаётган масканнинг ободлиги, кўркамлиги йўлида фаол иштирокчига айланди.

Маълумки, иқлим ўзгаришлари сабаб юртимизда йилдан-йилга ёз фасли иссиқ келмоқда. Одатда қуёш тик қўтарилган пайтда соя берадиган баланд, сершоҳ дарахтлар жонимизга оро киради. Шунинг учун бўлса керак, бизнинг шароитда азалдан баланд бўйли дарахтлар экилган. Уларнинг ўзига хос хусусиятларидан бири баҳорда ёмғир, қишда қор ёғишига дахлдорлигида бўлса керак. Чунки қор, ёмғир мўл ёган пайтларда юртимизда осмонийлар чинору миззатерақлар, тепасига чиқиб мевасини териб олишга юрак бетламайдиган ўрик ва ёнғоқ дарахтлари бўларди. Вақтлар ўтиб, бу қадрдон дарахтлар кексайиб, кесилиб кетди. Уларнинг ўрнига паст бўйли кўчатлар экила бошланди. Уларнинг ҳам, албатта, ўз ўрни, ўз аҳамияти бор. Айни пайтда имкон топиб, қадрдон дарахтларимиздан ҳам қўллаб экишимиз керак. Айниқса, хийбон ва гузарлар, дам олиш масканлари ва кўпқаватли биналар олдига бўйдор ва викорли, сершоҳ дарахт кўчатларини эксақ, мақсадга мувофиқ бўларди. Янги экилган ниҳол ҳам гуёки бир гўдақ кабидор. У кўп сув истеъмол қилади ва ором истайди. Токи илдиз отиб, ердан куч-қувват олгунга қадар унга меҳр керак бўлади.

Ниҳолни кун тигида эмас, тунда сугориш фойдали. Демак, кўчат экишдан олдин, аввало, сугориш тизимини яратиб олиш зарур.

Бу йилги «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси доирасида 125 миллион туп кўчат экиш режалаштирилган бўлиб, ҳудудларда боғлар яратиш ва йўл бўйларига 10 қатордан дарахт экиш ишларига киришилди. Қурилиш лойиҳаларида майдоннинг камиди 30 фозига дарахт экиш мажбурияти жорий қилинган ҳам яхши бўлди. Майдончаларда ва йўл ёқаларида экиладиган ниҳолларни нобуд қилмай, ўстириб олиш учун сув билан таъминлашни йўлга қўйиш зарур. Ахир ташиб сугориш билан дарахт илдизи сувга қонмайди ва авж олмайди. Шу сабабли ҳам янги экилган кўчатларни оқар сув билан сугориш тизимига алоҳида эътибор қаратиш зарур.

Ҳаммамизга яхши маълум, бугунги кунда чикинди ва ундан иккиламчи маҳсулот ишлаб чиқариш масаласи ҳам ўта долзарб бўлиб турибди. Президент Шавкат Мирзиёев расмиёлигида ўтқазилган видеоселектор йиғилишида баҳорги экиш мавсумини ташкил қилиш билан бирга чикиндилар билан ишлаш

тизимини такомиллаштириш бўйича ҳам қатор вазифалар белгиланди. Экология вазирлиги «Менинг боғим» лойиҳасини ишга тушириш учун бюджетдан 50 миллиард сўм ажратиладиган бўлди. Жойларда 444 та яшил боғ ва 160 та жамоат парклари ташкил қилиш топширилди. Саноат корхоналари атрофи қургўқ чўлга ўхшаб турарди. Давлатимиз раҳбари ўша жойларда ва барча иссиқлик электр станциялари, гидроиншоотлар, сув омборлари атрофида ҳам кўчатлар экилиши зарурлигини таъкидлади. Шунингдек, эндиликда чикинди тўпланадиган ҳудудлар атрофида ҳам терак, тут, гужум, заранг экиб, яшил белбоғ барпо қилинадиган бўлди.

Экология ва атроф-муҳит тозаллиги масаласи ҳамиша энг долзарб масала бўлиб келган. Бу борада аҳоли билан кенг қўллаб-қувватлаш ишлари олиб бориш, озодликда намуна бўлган оилаларни рағбатлантириб бориш лозим. Аслида тозалликка болаларни боғча ёшидан ўргатиш муҳим. Кўчат эккан, боғ яратган кишилар маҳалла томонидан моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаб бориб, жуда яхши бўлар эди. Айни пайтда баъзи қишлоқларда тоза ичимлик суви муаммоси долзарб бўлиб турибди. Айрим тарбия қўрмаган инсонлар чикинди ва ахлатларини ариққа ташлаб кетадиган бўлиб қолган. Бу масала билан санитария-эпидемиологик осойишталик маркази жиддий шуғулланиши, мунтазам назорат рейдлари ўтказиб туриши керак, назаримизда.

Аввалги пайтлари қишлоқ хонадонлари саранжом-сарийта бўларди. Бир қафт ахлат кўчага чиқмаган. Бугун бу борада ҳам аҳвол яхши эмас. Чикинди ташини зиммасига олган ташкилотлар ўз ишини қониқарли бажармайди. Қўнун бўйича мазкур ташкилот ҳар бир хонадон билан яққа тартибда ўзаро шартнома тузиб олган бўлиши шарт. Ташкилот ходимлари бажарилмаган иш учун ҳам айрим хонадон соҳибларидан мажбурий пул ундирилаётгани ҳақида хабарлар келиб турибди. Бу масала билан тегишли идоралар жиддий шуғулланиб, муаммога оидлик киритиши зарур.

Мамлакат бўйлаб умумхалқ манфаати йўлида амалга оширилаётган барча ишларда кўпнинг сонли фаол, фидойи, ташаббускор партиядошларимиз ҳам четда турмайдилар, албатта. Улар ўз хонадонлари, кўча ва маҳаллаларида дарахт экиб, гўзал гўшалар

бунданда обод ва кўркам бўлишида аҳолига ўрнатқ бўладилар.

Зеро, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг Сайлов-олди дастурида ҳам бу масалага алоҳида эътибор қаратилиб, мазкур соҳадаги фаолият йўналишимиз, устувор вазифаларимиз аниқ белгилаб берилган: «Биз Ўзбекистонда «ақлли бино, ақлли шаҳар» концепциясини кенг жорий этиш тарафдоримиз. Ушбу концепция энергетик ва моддий ресурсларни истеъмол қилиш даражасини тушириш, қурилишнинг инсонлар саломатлиги ва атроф-муҳитга бўлган салбий таъсирини камайтириш, шаҳарларнинг «яшил белбоғлари»ни кенгайтириш ва ҳимоя қилиш, тоза чучук сув манбаларини муҳофаза қилиш, шаҳарни режалаштириш ишларига ёндашуви тубдан ўзгартириш, табиатнинг саноат корхоналари томонидан ифлосланишини камайтириш, чанг ва заҳарли моддаларни кўп ютувчи дов-даррахтлар кўлами ва турини ошириш, шаҳарлар ва саноат корхоналари атрофида яшил майдонлар барпо этиш каби чора-тадбирларни назарда тутамиз».

Дарҳақиқат, инсон ҳаётининг сифати, муносиб турмуш тарзи у яшаётган атроф-муҳит шароитига бевосита боғлиқ бўлиб, бу ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг муҳим кўрсаткичларидан биридир.

Шундай экан, мамлакатимизда табиат мусоффолигини сақлаш, хонадонларимизни файзли, дастурхонларимизни тўкин қилиш йўлида ҳамжихат бўлишимиз даркор. Яшил макон – келажакка имкон. Бугун эккан ниҳолимиз орадун уч-тўрт йил ўтиб ҳам ҳосил, ҳам соя беради. Энг асосийси, сиз, биз, фарзандларимиз олаётган ҳаво – нафаснинг тозаллигини таъминлашга бекиёс ҳисса қўшади. Эзгу мақсад йўлида босган ҳар бир қадамимиз, қўллаётган ишимиз, аввало, ёшлар учун ибрат, эккан ниҳолларимиз эса жонажон Ватанимизнинг, ҳар биримизнинг ва ортимиздан келаётган авлоднинг улуг манфаатлари учун хизмат қилади.

Биз яна бир бор фаол, фидойи, ташаббускор партиядошларимизни ўз хонадонлари, кўча ва маҳаллаларида дарахт экиб, гўзал гўшаларимизни бундан-да обод, боғ ичидаги бўстон масканга айлантиришга, жаннатмакон Ватанимизда экологик барқарорликни сақлаш, тозалликни таъминлашга чақирамиз.

Ишонамизки, партиямизнинг кўп миңг сонли аъзолари, хайрихоҳлари меҳнаткаш, бунёдкор халқимиз билан биргаликда «Яшил макон» умуммиллий тадбирида фаол қатнашадилар. Кўчат экиш, кўкаламзорлаштириш ишларини ҳар биримиз ҳавас билан бажариб, мамлакатимизни яшил маконга айлантириш, экология мусоффолигини сақлашга ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшамиз.

Андижонда «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси доирасида кўчат экиш авж паллага кирди. Бу ҳаракатда «Адолат» СДП аъзолари ҳам фаол иштирок этмоқда.

Мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экишни партиядошларимиз ўз яшаш хонадонларидан бошладилар. Партиянинг ҳар бир фаоли учун 10 тупдан кўчат экиш ташаббуси илгари сурилди. Умумий ҳисобда дам олиш кунлари андижонлик «адолатчилар» хонадонларига 3 миңг тупдан ортиқ мевали ва манзарали кўчат эқдилар.

– Бутун республикамизда амалга оширилаётган «Яшил макон» лойиҳасини қўллаб-қувватлаймиз, – деди «Адолат» СДП Андижон вилоят кенгаши раиси Мадаминжон Мадазимов. – **Ўз хонадонини обод қилган инсон кўчаси ва маҳалласини ҳам обод қилади. Партиядошларимиз ўзлари яшайдиган маҳаллаларда тарғибот ишларини ҳам олиб бормоқда. Энг намунали иш ташкил этган сафдошимиз рағбатлантирилади. Асосийси, маҳаллаларда «Адолат» боғлари яратилмоқда. Партиядошларимиз кириб борган хонадонларда кўчат экиш билан бирга ободонлаштириш ишлари ҳам қизгин давом этяпти.**

Ҳар бир ишда ташаббускор «Ёш адолатчилар» яна фаоллик кўрсатяпти. Улар кексалар яшайдиган хонадонларда яратувчилик ишларини олиб бормоқдалар.

Андижон вилоят кенгаши матбуот хизмати

Самарқандда «Депутатлар боғи»

Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан она табиатимизни асраб-авайлаш, атроф-муҳит тозаллигини сақлаш, яшил маконни барпо этишдек эзгу мақсад йўлида бошланган «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси юртдошларимиз томонидан қизгин қўллаб-қувватланмоқда. Табиий яшил ҳудудларнинг йўқолиб кетишига йўл қўймалик, ноқулай об-ҳаво шароитларининг олдини олиш каби масалаларда яшил маконларнинг аҳамияти бекиёс. Шу нуқтаи назардан, «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси доирасида амалга оширилаётган кўкаламзорлаштириш ишлари юртимизда пайдо бўлаётган экологик муаммоларни ҳал қилиш йўлидаги энг самарали лойиҳалардан бири сифатида эътироф этишимиз мумкин.

Жомбой тумани «Наймантепа» маҳалла аҳли мазкур кўкаламзорлаштириш жараёнида фаол иштирок этишмоқда. Маҳаллада ўтқазилган акция давомида «Адолат» СДП туман кенгаши депутатлари ҳам иштирок этиб, тумандаги 6-умумтаълим мактаби ҳудудига 200 туп мевали ва манзарали дарахт кўчатларини ўтқазишда фаоллик кўрсатишди. Аҳамиятлиси шундаки, депутатларимиз «Яшил макон» лойиҳаси давомида ҳудудда барпо этилган «Депутатлар боғи»нинг ташаббускорларига айланишди.

Самарқанд вилоят кенгаши матбуот хизмати

Сурхондарёда «Яшил макон» умуммиллий лойиҳаси доирасида кўчат экиш ишлари олиб борилмоқда. Бу ҳаракатда «Адолат» СДП аъзолари ҳам фаол иштирок этмоқда.

Хусусан, халқ депутатлари Шўрчи туман Кенгаши депутати У.Шерханов бошчилигида фаоллар «Ёшгайрат» маҳалласида мевали ва манзарали дарахт кўчатлари экишни бошладилар. Айни пайтда маҳалла ҳудудига 35 та арча кўчати ва 500 та ҳар хил турдаги манзарали ва мевали кўчатлари эқилди.

Сурхондарё вилоят кенгаши матбуот хизмати

Ишчи гуруҳ фаолиятдан

Ишлаб чиқариш қувватларини ошириш бўйича ТАКЛИФЛАР БЕРИЛДИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари Зухра Ибрагимова бошчилигидаги ишчи гуруҳ Сирдарё вилояти Янгиер шаҳрида бўлиб, иқтисодий ўсишни таъминлаш, аҳолига коммунал хизмат кўрсатиш сифатини ошириш, янги иш ўринларини ташкил этиш ҳамда қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ишлар ҳолатини ўрганди.

Мазкур ўрганиш якунлари халқ депутатлари Янгиер шаҳар Кенгашининг навбатдаги сессиясида муҳокама қилинди. Таъкидланганидек, Янгиер шаҳрида жорий йилнинг январь-март ойда саноат маҳсулотларини ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 106,1 фоизни ташкил этган. Кўпгина йўналишлар, ху-

сусан, қурилиш ишлари, чакана савдо айланмаси, хизматлар соҳасида ҳам яққол ўсиш кузатиш.

Шаҳарда асосий турдаги истеъмол маҳсулотлари нархларини барқарор сақлаш бўйича маҳаллий ишлаб чиқаришни кўпайтириш орқали инфляцияни жиловлаш ҳамда маҳсулотларнинг нархлари юзасидан доимий мониторинг олиб бориш ва нархлар кескин ўсишига йўл қўймайлик чоралари кўришмоқда.

Сессияда барча соҳада амалга оширилаётган ишлар қайд этилиб, саноатда таннархни янада камайтириш, корхоналарда қўшилган қийматни ошириш, янги имкониятларни ишга солиш, жорий йил якунига қадар ҳудудий ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръатини 10,7 фоизга оширишга эришиш бўйича тавсиялар берилди.

Шунингдек, ишлаб чиқариш ҳажмларини камайтирган корхоналарни тўлиқ қувватда ишлашини таъминлаш бўйича зарур чоралар кўриш, кичик саноат зонасида амалга оширилаётган лойиҳаларнинг қувватларини босқич-ма-босқич ошириш бўйича ҳам тақлифлар илгари сурилди.

“НАМУНА” да ишлар НАМУНАЛИ

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Мақсуд Қурбонбоев Хоразм вилояти Хонқа туманидаги амалга оширилаётган ислохотлар ва бунёдкорлик ишлари юзасидан ўрганиш ишларини олиб бормоқда, тумандаги кўп қаватли уйлар қурилиши ҳолати билан яқиндан танишмоқда.

Қайд этиш жоизки, ўтган йиллар давомида туманда аҳолини турар жой билан таъминлашда бир қатор ишлар амалга оширилди. Хусусан, 2021 йилгача туманда 1 минг 379 хонадондан иборат 89 та кўп қаватли уйлар мавжуд эди. 2024 йилга келиб кўп қаватли уйлар сони 109 тага етди. Жорий йил якунига қадар яна 17 та кўп қаватли уйлар, 403 та хонадон ўз эгаларига топширилди. Депутат М.Қурбонбоев Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 9 декабрдаги “Янги Ўзбекистон массивларини қуриш ва ҳудудларнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони ижросини

таъминлаш бўйича Хоразм вилояти Хонқа тумани “Намуна” қишлоғида жойлашган “Еш куч” маҳалласида ташкил қилинган “Янги Ўзбекистон” массивида қурилаётган 5 қаватли турар жойлар ва умумий майдони 10 гектар бўлган қурилиш ҳамда 2024 йил давомида амалга оширилаётган бунёдкорлик ишларининг дастури билан танишди. Маълумот ўрнида айтиш жоизки, бундан икки йил олдин Давлатимиз раҳбари ташаббуси билан тумандаги “Янги Ўзбекистон” массивига тамал тоши қўйилган эди ва бугун кўз олдимизда 10 гектар майдонда замонавий шаҳарча бунёд бўлмоқда. 2026 йилга бориб мазкур массивда 1 минг 228 та хонадон-

дан иборат 46 та кўп қаватли уйлар қад кўтарилди.

Шундан сўнг депутат тумандаги сув оқава иншооти ва “Дургадик” маҳалла фуқаролар йиғини биноси ҳолати ҳамда МФЙ фаолияти билан танишди, маҳалла етакчилари билан ижобий ишлар ва муаммолар юзасидан суҳбатлашди.

Депутат айтиш кунларда синов жараёни олиб борилаётган қиймати 47 миллион сўм бўлган канализация тизими фаолияти билан ҳам танишди.

Ушбу йирик лойиҳа доирасида Хонқа туманида 12,3 километр узунликда оқава сув тармоғи янгиланган ва иккита сув ҳайдаш ҳамда битта сув тозалаш иншоотлари барпо этилган. Кунига 4000 куб метр оқава сувни тозалаш имкониятига эга бўлган мазкур лойиҳа келгуси 10 йил давомида Хонқа шаҳарчасида барпо қилиниши кўзда тутилган 110 та кўп қаватли уй-жойларни сув билан таъминлаш қувватига эга бўлади.

Юртимни янада обод кўришни истайман

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Қодир Жўраев 31-Вобкент сайлов округида сайловчилар билан қатор учрашувлар ўтказди.

Жумладан, у Вобкент тумани ҳокими Ф.Умаров билан бирга навбатдаги фуқаролар қабулида иштирок этди. Қабулда турли ариза ва мурожаатлар билан келган 29 нафар фуқаро билан юзма-юз суҳбат ўтказилиб, уларнинг тақлиф ва муаммолари эшитилди. Фуқаролар қабул пайтида беморларга тиббий амалиёт ўтказишда моддий ёрдам ажратиш, нотурар бинони ҳужжатлаштириш, аҳоли томорқаларига ариқ тортиш, арзон уй-жой харид қилиш учун субсидия ажратиш, ўқиш учун контракт тўловини тўлашга кўмаклашиш, электр трансформатор ўрнатиш, қурилган бинонинг кадастр ҳужжатларини расмийлаштириш, кўчма дўкон ташкил қилиш, эски масжидни таъмирлаш, иссиқхона қуриш, Вобкент тарихига оид китоб нашр қилиш, иш билан таъминлаш каби масалаларда амалий ёрдам сўрадилар. Баъзи муаммолар жойида ҳал қилинган бўлса, айрим масалалар юзасидан тегишли ташкилотлар мутасаддиларига зарур кўрсатмалар берилди.

Қонунчилик палатаси депутати Қ.Жўраев Вобкент тумани халқ таълими бўлими мудирини М.Фармонов, Вобкент тумани халқ қабулхонаси мудирини Л.Шарипова билан бирга тумандаги 34-мактаб жамоаси билан ҳам учрашув ўтказди. Ушбу мактаб тумандаги энг илғор мактаблардан бири бўлиб, 2023 йилда мактаб битирувчиларининг ОТМга кириш кўрсаткичлари 70 фоиздан ошган.

Учрашувда депутат юртимизда амалга оширилаётган ислохотлар,

хусусан, Қонунчилик палатаси томонидан қабул қилинаётган янги қонунлар ва уларнинг мазмун-моҳияти ҳақида маълумот берди. Мактабда таълим-тарбия ишларининг сифатини янада ошириш, хусусан, касб-ҳунар таълимига эътиборни кучайтириш зарурлиги таъкидланди. Учрашув қатнашчилари ўзларини қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб олдилар. Тадбир сўнггида 34-мактаб директори И.Аслонов ўқувчилар учун спорт зали қурилишига ёрдам кўрсатишни сўраб мурожаат қилди. Ушбу мурожаатни депутат туман ҳокимлиги ва мутасадди ташкилотлар билан бирга маслаҳатлашиб, ижобий ҳал қилиш чораларини кўришни маълум қилди.

Депутат Вобкент тумани “Ўзбакон” МФЙ жамоаси билан учрашиб, маҳалла еттиликнинг фаолияти билан танишди. МФЙ раиси Т.Сафаров маҳаллада аҳолини иш билан банд қилиш, тадбиркорликни ривожлантириш, ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари ҳақида маълумот берди.

Шунингдек, депутат “Арметон” қишлоғида истиқомат қилаётган 90 ёшли Жалил бобо Тешаев билан учрашди. Самимий суҳбат жараёнида Жалил бобо мамлакатимизда бўлаётган ўзгаришлардан жуда мамнун эканини билдириб, бу борада ҳали эътибор қаратиш зарур бўлган айрим масалаларни санаб ўтди. Жумладан, “Хайрхўш-Ҳайработча” йўналишида автомобиль йўлининг бир қисми таъмирланган бўлса-да, қолган 5-6 километрлик қисми таъмирга

муҳтожликча қолмоқда. Шунингдек, XIII асрда аждодларимизнинг юксак бадиий савияси ва маҳорати билан барпо этилган, яқиндагина ЮНЕСКОнинг Бутунжаҳон ёдгорликлар рўйхатиغا киритилган ноёб обода – Чашмаи Айюб мақбарасини зудлик билан реставрация ва консервация қилиш зарур. Ушбу обода совет даврида бутунлай қаровсиз эди. Бугунги кунга келиб, у бутунлай бузилиш, вайронга айланган ҳолатида. Боз устига, 2011 йилда ушбу ёдгорлик пештоқидаги Пайғамбаримизнинг муборақ ҳадислари битилган кошан парчаси бир ауроҳ нопок кимсалар томонидан ўғирланиб, чет элга сотилган ва мамлакатимиз ҳуқуқ-тартибот идораларининг саъй-ҳаракатлари туфайли 2017 йилда мамлакатимизга қайтарилган эди. Лекин, мана, салкам етти йил бўлаптики, Тошкент шаҳрида сақланаётган кошан парчаси ҳали ҳануз ўз жойига қайтарилгани йўқ. Уни олиб келиб, Чашмаи Айюб пештоқида қайта ўрнатиш керак, – дейди Жалил бобо кўнжчилик билан.

Давлат ҳам худди оила каби, – деди Жалил бобо. – Худди оилада бўлгани каби давлатда ҳам доимо муаммолар бўлади. Улар ўз вақтида ҳал қилинсагина, жамият барқарор ривожланади, эл-юртдан фойда-бароқа аримайди. Яратган зегамга шукр, мен мана шу кўркам Ватанда умргузаронлик қиламан. Юртимни янада обод кўришни истайман, бошқа армоним йўқ.

Учрашув сўнггида Жалил бобо ўз ижоди намуналари бўлиши, бежирим дастхатда ёзилган қатор шеър ва маталларни депутатга тақдим қилди. Депутат уларнинг энг сараларини газета ва журналларда чоп этишга кўмаклашини билдирди.

Ғазгонликлар учун темир йўл керак

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутати Инна Коржикова ва бошқа депутатлардан иборат ишчи гуруҳ Навоий вилоятининг Нурота туманида бўлди.

сусан, мусаффо чашма булоғи, XVI асрга оид масжид, миллоддан аввалги VI асрда барпо этилган Нур қалъаси харобалари билан сайёҳларни ўзига жалб этади.

Ишчи гуруҳ ташриф буюрган навбатдаги манзил нафақат Навоий вилояти Нурота тумани, балки бутун Ўзбекистоннинг мрамар хазинаси бўлган Ғазгон шаҳри бўлди.

Ғазгонда 9 мингга яқин аҳоли истиқомат қилади. Уларнинг аксарияти гранит ва мрамар қатламларини қазиб олиш ва қайта ишлаш учун давлат ва хусусий заводларда (шаҳарда бундай корхоналар юздан ортиқ) ишлайди.

Депутатлардан иборат ишчи гуруҳи бир неча ой аввал ишга туширилган маҳаллий Мрамаробод заводидан мрамар ва гранит плиталарини қайта ишлаш жараёни билан танишди.

Дастлаб Ишчи гуруҳ маҳаллий Кенгаш депутатлари билан учрашди. Йиғилишда парламент аъзолари ташрифидан кўзланган мақсад белгиланиб, келгусида ҳудудни ривожлантириш бўйича тақлифлар муҳокама қилинди. Йиғилганлар Президентимиз томонидан мамлакатимизда туризм соҳасини ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилаётгани, бу борада амалга оширилаётган ислохотлар самарали бўлаётганини таъкидлади. Бироқ Ўзбекистон бутун дунёдан келган сайёҳлар учун жозибадор манзил бўлганлиги сабабли бу соҳа доимий такомиллашини ва тараққиётни талаб этади.

Дастлаб ишчи гуруҳ Рамазон ойида аҳамиятли бўлган “Чашма” мезморий-диний мажмуасида бўлди. Бу нафақат Ўзбекистон ва бутун Марказий Осиё, балки дунёнинг кўплаб давлатларидан мусулмонлар энг кўп ташриф буюрадиган ва эъзозлайдиган масканлардан биридир. Зиёратгоҳ ўзининг бой тарихи ва бетакрор маданияти, ху-

Тайёр маҳсулотларни темир йўллар орқали ташиш масаласини ҳал этиш ғазгонлик тадбиркорлар учун ўта муҳим аҳамиятга эга. Ишчи гуруҳи аъзолари Ғазгон шаҳрига темир йўл келтириш борасида мутасадди идораларга мурожаат қилишга келишиб олишди.

Депутатлар Нурота туманига ташриф чоғида бир қатор муаммоларни аниқлаб, уларнинг ечими давлат миқёсида муҳокама қилинадиган бўлди.

Хусусан, Қўшработ туманига олиб борувчи 70 км узунликдаги йўлни таъмирлаш, махсус насослар учун электр энергияси ва сув таъминоти учун тарифлар даражасини белгилаш, кадастр масаласига оид қонун лойиҳасини иккинчи ўқишда кўриб чиқиш бўйича тақлифлар, сув минорасини синовдан ўтказишни яқинлаш каби муаммолар борасида фикрлар билдирилди.

Ишчи гуруҳнинг навбатдаги ташрифлари вилоятнинг бошқа туманларида давом этади.

“Гўзалкент” да томорқалар етарлими?

Шу кунларда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Музаффа Абдиева Пастдарғом туманида бўлиб, жойлардаги камчилик ва ютуқлар билан бевосита танишиб чиқмоқда.

Жумладан, депутат Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 18 мартдаги “2022-2026 йилларда “Обод қишлоқ” ва “Обод маҳалла” дастурларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори ҳамда хотин-қизлар муаммолари, уларнинг бандлигини

таъминлашга қаратилган масалалар юзасидан туманининг кўплаб манзилларида бўлди ва учрашувлар ташкил этди.

Шундай учрашувлардан бири “Гўзалкент” ва “Созогон” маҳалла фуқаролар йиғинида бўлиб ўтди. Мулоқот жараёнида “Гўзалкент” МФЙда аҳоли томорқалари борасида, “Созогон” МФЙда эса хотин-қизлар бандлиги бўйича муаммолар аниқланди ва

депутат мазкур муаммоларни ҳал этишга киришди.

“Мағитобод” МФЙда ўтган навбатдаги учрашувда маҳаллада тадбиркорлик субъектлари ривожлангани, кўплаб хотин-қизлар иш билан таъминлангани депутатни мамнун этди. Айниқса, пишиқлар тайёрлаш ҳамда тикувчилик цехлари фаолияти эътиборга молик.

Депутатнинг учрашувлари давом этмоқда.

Сирдарё, Хоразм, Бухоро, Навоий ва Самарқанд вилоят кенгашлари матбуот хизмати билан ҳамкорликда тайёрланди

АҲОЛИ КЎНГЛИГА ЙЎЛ ТОПАЁТГАНЛАР

Депутатлик гуруҳларида

Миришкор Қашқадарё вилоятининг чекка туманларидан ҳисобланади. Туркменистон Республикаси билан ерлари туташиб кетган. Халқ асосан чорвачилик, деҳқончилик билан шуғулланиб келади. Кейинги йилларда Президентимиз ташаббуси билан "Инсон қадрини ун" тамойили асосида олиб борилаётган ислохотлар боис аҳолининг фаровонлиги янада юксалиб, иқтисодиёт тармоқлари кенгайди. Тадбиркорлик ривожланди. Инсон ҳуқуқлари ва манфаатлари таъминланди.

– Яқинда туманимизда Жейнов пахта тозалаш заводи бор эди, холос, – дейди партия туман кенгаши раиси Тўлқин Хидиров. – Ҳозир эса тадбиркорларни халқ депутатлари туман Кенгашидаги Ўзбекистон "Адолат" СДП депутатлик гуруҳи аъзолари қўллаб-қувватлаши билан ун заводи, тайёр кийим-кечак ишлаб чиқариш фабрикаси, металлни қайта ишлаш, гўшт ва сўтми қайта ишлаш, томат ва кетчуп ишлаб чиқариш корхоналари ишга тушди.

Яқинда депутатлик гуруҳи аъзолари ташаббуси ва Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Махфурат Хушвақтованинг кўмаги билан трансформатор ишлаб чиқариш корхонаси лойиҳаси амалга оширилди. Олиб борилган ислохотлар натижасида ўтган йили туманда 737,8 миллиард сўмлик саноат маҳсулотлари ишлаб чиқарилди. Янги лойиҳалар ишга туширилиши эвазига 1088 та янги иш ўринлари яратилди.

Депутатлик гуруҳи аъзолари барча жабҳада одамларга яқиндан кўмакдош бўлишмоқда. Айниқса, депутатлик гуруҳи раҳбари Абдижаббор Кенжаев партиянинг "Адолат – қонун устуворлигида", "Сийсий ҳуқуқий билимларни мустаҳкамлаш – демократик жамият пойдевори", "Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини бирлигида барпо этамиз", "Депутат халқ учун" лойиҳалари юзасидан ўтказилган тарғибот, маданий-маърифий тадбирлардаги чиқишлари билан аҳолининг "Адолат" СДПга бўлган ишончини оширмоқда. Депутат иш режа асосида фуқаролар билан мунтазам мулоқотда бўлади. Жорий йилнинг январь, февраль, март ойлари режасига асосан Навбахор, Миришкор кишлони ва "Ўзбекистон" МФЙ аҳолиси билан

юзма-юз мулоқотга киришганда ижтимоий кўмакка муҳтож фуқаролар Шерали Гулмирзаев, Эркин Қобилор, Дилафруз Раҳмоновалар мурожаат қилишди. Депутат уларнинг мурожаатларини ўрганиб, Шерали Гулмирзаев ва Эркин Қобилорларнинг уй-жойларини қўйиларни жалб этган ҳолда хашар йўли билан таъмирлаб берди. Миришкор кишлонида яшовчи боқувчисини йўқотган Дилафруз Раҳмонова оиласи эса керакли озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминланди. Депутат муборак Рамазон ойида "Ўзбекистон" МФЙда истиқомат қилувчи кам таъминланган, боқувчисини йўқотган Гулжамол Раззоқова хонадонидан бўлиб, унинг ҳолидан хабар олди. Партиядошимиз саъй-ҳаракати билан ёрдамга муҳтож оиланинг ҳовлиси ободонлаштирилди. Оилани камбағалликдан чиқариш учун Ўзбекистон МФЙ ҳудудидан 0,50 гектар ер сазавот, полиз экинлари экиб, фойдаланиш учун Гулжамол Раззоқовага олиб берилди. Абдижаббор Кенжаев соғлиқни сақлаш фидойиси. У депутат сифа-

тида умумтаълим мактабларида тез-тез бўлиб туради. Яқинда 6-сонли умумтаълим мактабидеги таълим-тарбия жараёнларини ўрганиб, аниқлаштириш, синфларда давомат паст. Депутат дарсага сабабсиз келмаётган ўн нафар ўқувчининг ота-оналари билан учрашиб, ҳуқуқий тушуна берди. Мактабдаги бошқа камчиликларни бартараф этиш учун мактаб масъуллари ўртасида тегишли тартибда суҳбат ўтказди. Шунингдек, Абдижаббор Кен-

жаев тумандаги 16-сонли мактабга таълим ташкилотидега камолга етаётган ўғил-қизларга яратилаётган шароитларини ҳам кўздан кечириб, бу ерда санитария-гигиена талаблари бузилаётгани, қолаверса, жажжилар учун тайёрланадиган овқатларга гўшт ва бошқа масаллиқлар кам солинаётгани учун боғча масъулларига танбеҳ берди. Дарҳақиқат, депутатлик гуруҳи раҳбари иш фаолиятида асосий эътиборни одамлар билан мулоқот қилишга қаратмоқда. Аҳоли билан очик мулоқот, партия қошида очилган "Адолат қабулхонаси" ишини янги, замонавий қарашлар асосида ташкил қилиш, жойларда депутатларнинг аҳоли билан юзма-юз мулоқоти биринчи вазифа қилиб белгиланган. Натижада жорий йилнинг ўтган уч ойида депутатлик гуруҳи аъзолари мурожаатчилар билан ўлтиздан ортиқ учрашувлар ўтказиб, уларда кўтарилган масалаларнинг барчасини ижобий ҳал этишга эришилди. Депутат жорий йилнинг 20 февраль кўни аҳоли билан мулоқотга кириш-

ганда "Ободон", "Нурафшон", "Миробод" МФЙ лари фуқаролари маҳалларни ўзаро боғлаб турувчи маҳаллий йўл носозлигидан шикоят қилишган эди. Урганишларда аҳоли эътирози ўринли эканлиги аниқланди. Муаммони бартараф этиш, одамларга қўлайлик яратиш учун депутат туман йўллардан фойдаланиш УК раҳбари номига депутатлик сўрови юборди. Айни пайтда корхона ишчи-хизматчилари томонидан маҳалла йўлига қум-шағал тўкилиб, жорий таъмирланди. Одамларни йиллар давомида қийнаб келаётган муаммо бартараф этилди.

Юқорида қайд этганимиздек, депутатлик гуруҳи аъзолари одамлар кўнглига йўл топиб, дардига қулоқ тутиб, "Адолат" СДПнинг нуфузини оширишга ҳаракат қияптилар. Гуруҳ аъзоси Назира Тўраева "Навбахор" МФЙ аҳолиси билан учрашганида маҳалла фуқаролари номидан Сардор Бўриев ички йўлларга кўча чиқоқлари ўрнатиш ҳамда хонадонларга ичимлик суви меъёрида етиб келиши учун оқова-сув корхонасини насос билан таъминлашда амалий ёрдам беришни сўраб мурожаат қилди. Депутат тегишли ташкилотларни жалб этган ҳолда муаммони ҳал этишга муваффақ бўлди. Ҳозир маҳалланинг ички кўчаларида тунда ёритиш чиқоқлари порлаб турибди. Тоза ичимлик суви етиб бормайдиган оилалар ҳам оби-ҳаётдан баҳраманд бўлмоқда.

11-Аввона сайлов округидан сайланган депутатлик гуруҳи аъзоси Сарвино Абдуллаева ҳам халқ ишончини оқлаш учун ҳаракат қилмоқда. У "Адолат қабулхонаси"га фуқаролардан келиб тушаётган ёзма ва оғзаки мурожаатларни ўз вақтида ижобий ҳал этиб келаётир. "Аввона" МФЙ фуқароси Муродилло Авазов йил бошида маҳалла ички йўллари таъмир-

Саховат – беназир қадрият

Бугунги кунда барча давлат ва нодавлат ташкилотлари, ташаббускор ва фаол тадбиркорлик субъектлари томонидан халқимизнинг кам таъминланган, эҳтиёжманд қатламларини моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш, халқимиз орасида бағрикенглик, саховатпешалик, ҳамжиҳатлик кайфиятини янада кучайтириш мақсадида тизимли ишлар олиб борилаётган.

Инсоний фазилатлар намоён бўладиган муборак ой

Юртбошимиз томонидан жорий йилнинг 7 мартда "Муборак Рамазон ойини муносиб тарзда ўтказиш тўғрисида"ги қарорнинг имзоланиши ҳам мурувват, аҳиллик ва ҳамжиҳатликни улуғловчи ушбу фазилатли ойда кам таъминланган, ижтимоий ҳимояга муҳтож кишиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, оила ва маҳаллаларда меҳр-оқибат ва ўзаро ҳурмат муҳитини мустаҳкамлашга қаратилган муҳим чора-тадбирларни белгилаб бергани билан барчамизнинг руҳиятимизни янада кўтариб юборди. Ушбу ойда халқимизнинг меҳр-мурувват, оқибат ва саховат, ўзгаларга кўмак қўлини узатиш, йиқилганни суяш каби эзгу фазилатларни ҳар доимидан кенгроқ намоён этишга сабаб бўлди.

Хусусан, "Адолат" СДП Зарбдор туман кенгаши ҳамда ҳамкор ташкилотлар ҳам мазкур муборак ойда олиб борилаётган хайрли ишларга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшиб келишмоқда.

Партиянинг "Саховат – беназир қадрият" лойиҳаси доирасида ташкил этилган мазкур саховат ишларида тумандаги ёлғиз, боқувчисини йўқотган нуронийлар ҳолидан хабар олинди. Уларнинг ҳар бирига истеъмол маҳсулотларидан иборат ҳомийлик ёрдамлари кўрсатилди.

– Бундай тадбирлардан мақсад инсон кўнглига қувонч улашиш, шу орқали уларнинг келажакка бўлган ишончини янада оширишдан иборатдир, – дейди партия туман кенгаши раиси Дилрабо Очилова. – Азиз ва саховатпеша юртдошларимиз бу каби хайрия ишларини кўпайтирсин, юртимизда эҳтиёжманд кишилар янада камайди, ҳар бир уйда шодлик, қувонч муҳити ҳукм суради.

Жиззах вилояти кенгаши матбуот хизмати

Жиноятга жазо муқаррар

ТУҲМАТГА УНДАГАН ФИРИБГАРЛИК

Фурқатжон СОБИРОВ, жиноят ишлари бўйича Балиқчи туман суди раиси

Ёлғон. Бу сўз нақадар хунук эшитилади. Чунки ёлғон инсонларнинг бир-бирига бўлган ишончини сўндирувчи, аниқроғи, йўққа чиқарувчи, турли низо, можаро, хатто оғир жиноятларни ҳам юзага келтирувчи иллатдир. Масалан, бугунги кунда эпидемия сингари кенг тарқалган фибрибгарлик жиноятининг асосини ёлғон ваъдалар бериб ишонтириш, алдаш ташкил қилади.

Пахтаободлик Ғолибжон Нурматов (судланувчининг исми-шарифлари ўзгартрилган) ҳам аввалги фибрибгарликка қўл уриб, сўнгра жиноятини хаспўшлаш ҳамда жинойи фибрибгарликдан қўтилиб қолма мақсадида иккинчи ва учинчи жиноятларни содир этди. Аввало шуни таъкидлаш лозимки, Ғолибжон бундан икки-уч йил олдин автомашина олди-сотдиси билан шуғуллана бошлади. Аммо мазкур йўналишда сўнги йилларда пайдо бўлган насия савдо муҳити унинг фельини айнитди. Акс ҳолда оила, бола-чақа боқаман, деб яхши ният билан бошлаган савдосига ёлғон аралаштирмаган бўларди. Гап шундаки, Ғ.Нурматов 2022 йил апрель ойида туманининг "Нодирабегим" маҳалласида яшовчи Азизбек Абдурахимовнинг "Labo" русумли автомашинасини

7.000 АҚШ долларига насияга сотиб олади. Яъни, пулини 2022 йил 10 август кунига қадар тўлаб беришни айтиб, "Labo"ни олиб кетади. Бироқ келишилган муддат қарзини бермай, автомашина сохибига 7.000 АҚШ долларининг ўша кунларда миллий валютасидаги қиймати – 79.537.570 сўм миқдорда моддий зарар етказди.

Бундан ташқари, у 2022 йил сентябрь ойида Пахтаобод тумани "Файзобод" маҳалласида истиқомат қилувчи Раънохон Мамадалиеванинг "Nexia" автомобиллига харидор бўлади.

– Тўрт минг долларга берсангиз, оламан, – дейди у Раъно опа билан телефон орқали савдолашиб.

Аслида Р.Мамадалиева фойда кўриш мақсадида "Nexia"ни фуқаро Фароғатжон Раззоқовадан сотиб олганди. Ғолибжон айтган пул сотиб олган нархидан ортиқроқ бўлгани боис дарҳол рози бўлади аёл. Шу боис Ғ.Нурматов автомобилни осонликча олиб кетади. Сўнг ўзиники эканлигини айтиб, машинани Азизбек Абдурахимовга тенг ярим баҳоси – 2000 АҚШ долларига сотиб юборади. Олган пулининг 1000 АҚШ долларини Раъно опадан қарзи эвазига бериб, қолган 1000 АҚШ долларини ўзининг шахсий эҳтиёжларига сарфлайди. Шу тарзда Р.Мамадалиевага 32.992.830 сўмга тенг 3000 АҚШ доллар миқдорига зарар келтиради.

Аниқланишича, Фароғат Раззоқова 2022 йил февраль ойида тилга олинган "Nexia" автомашинасини Пахтаобод туманининг Ўртақўрғон маҳалласида яшовчи Ж.Ҳасановдан сотиб олган. Орадан 3 ой ўтиб – май ойида эса транспорт воситасини Раъно Мамадалиевага 3500 АҚШ долларига сотган. Р.Мамадалиева савдолашган

захотиёқ 500 АҚШ доллари берган. Келишувга кўра, 2022 йил июль ойида 500 АҚШ доллари, ноябрда эса қолган 2500 АҚШ долларини бериши лозим бўлган. Шунинг учун харидор июль ойида 500 АҚШ долларини берган. Лекин ноябрь ойидан ўтиб кетса ҳам қарзини узмаган. Сабаби, Ғолибжон Нурматов унга қолган 3000 АҚШ доллари қарзини бермай кетади.

– Мен машинани бир танишимга сотгандим. У эса самарқандлик Воҳиджон исми йигитга пуллаган. Аммо Воҳид пулини бермай, Россияга қочиб кетибди, – дея тушунтиради Ғ.Нурматов Раъно опага.

Буни қарангки, "Ўрини қароқчи урибди" деганларидек, Самарқанд вилоятида истиқомат қилувчи Воҳиджон исми йигит сўраб-суриштириб, автомашина Жасур Ҳасановнинг номида эканлигини аниқлайди. Сўнгра Жасурни алдаб, машинанинг пуллари тўлиқ берганини айтиди. Оқибатда Балиқчи тумани марказида жойлашган нотариал идорада олди-сотди шартномаси тасдиқланиб, автомашина Воҳиджоннинг номига расмийлаштирилади.

Бу гап-сўзлардан хабар толган Фароғат Раззоқова дарҳол ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идораларга мурожаат қилади. Бинобарин, мазкур ҳолат юзасидан олиб борилган терговга қадар текширув мобайнида Ғолибжон яна бир жиноятга қўл уради. Яъни, у жинойи жавобгарликдан қўтилиб қолиш мақсадида Азизбек Абдурахимовни аврашга тушади.

– Мабоодо сизни терговчи қақирса, "Nexia"ни Раъно опанинг укаси Хусанбойдан олганман, минг доллар пулни ҳам унга берганман, денс. Шунда опа-ука Фароғат Раззоқованинг олдида қарздор бўлиб қолишади. Сиз ва мен ўйидан чиқиб кета-

миз. Агар тўғрисики айтсангиз, терговчи мен жавобгарликка тортиши мумкин. Мен камалиб кетсам, "Labo" машинани сизни пулни беролмайман. Бекорға пулга қўйганингиз қолади, – дейди Ғ.Нурматов ваҳима қилиб.

У шундай деб А.Абдурахимовни терговга қадар текширув жараёнида ёлғон қувват берилишга мажбур қилади. Қолаверса, ўзи ҳам терговчи қақиртирган пайтда Азизбек Абдурахимов "Nexia" автомашинасини опа-ука Мамадалиевлардан олганини айтиб, Хусан Мамадалиевага тўхмат қилади.

Шундан сўнг Ғолибжон Нурматовга нисбатан жиноят иши кўзгатилади. Жиноят ишлари бўйича Балиқчи туман суди эса уни Жиноят кодексининг 168-моддаси 3-қисми "б" банди, 139-моддаси 3-қисми "г" банди ва 238-моддаси 2-қисми билан айбдор деб топиб, озодликдан маҳрум қилиш жазосига маҳкум этди. Шунингдек, судланувчи томонидан дастлабки тергов мобайнида банкка топширилган жами 122.000.000 сўм пулдан жабрланувчи Ф.Раззоқова фойдасига 2.500 АҚШ доллари (1 АҚШ долларининг 2023 йил 27 декабрь кунги сўмга нисбатан қиймати 12.354 сўм) 30.885.020 сўм, жабрланувчи А.Абдурахимов фойдасига 4.500 АҚШ доллари ҳисобидан 55.593.037 сўм ўтказилди. Қолган 35.521.943 сўм пул айбдорнинг ўзига қайтарилади.

Ҳамюртларимизга сир эмаски, автомашина бозоридеги ёки олди-сотдисида фибрибгарлик тез-тез учрайди. Бунга ҳаётий мисоллар жуда кўп. Шундай экан, ҳар бир харидор автомашина ҳужжатларини синчиклаб текшириб, у билан боғлиқ ҳеч қандай муаммо йўқлигига ишонч ҳосил қилгандан кейин савдолашса, мақсадга мувофиқ бўларди.

Мулоҳаза учун мавзу

Суюнчи бериш мажбуриятга айландими?

Илҳомжон АБДУСАЛОМОВ,
ЎзДЖТУ талабаси

XXI АСРНИНГ "ЗАМОНАВИЙ" РАСМ-РУСУМЛАРИ

Ҳар қайси ўзбек хонадонидан чақалоқ оила учун ўзига хос ширин орзулар ва мақсадлар дарақисси сифатида кадрланади. Азалдан ўзбек халқи болажонлиги билан ажралиб турган. Боиси биз ўзбеклар азиз болажонларимиз, жондан азиз фарзандларимиз наслимиз давомчиси бўлишини ва кексайганимизда ғамхўрлик қилишини хоҳлаб, камолга етказамиз. Шунинг учун ҳам чақалоқнинг дунёга келишидаги ширин ташвишлар ҳамма инсонлар учун заволи, ўз навбатида, унутилмас бахтли онларни туҳфа қилади.

Охири пайтларда ижтимоий тармоқларда тарқалаётган материалларда туғруқхонадан чақалоқ олиб чиқиш буйича ҳамюртларимизнинг дабдаба, ким ўзарга интилиш билан турли хил расм-русумларни ўйлаб чиқараётганига кўзингиз тушади. Қолаверса, суюнчи беришда ҳам энди "ставка"лар белгилашиб, бу жиҳат мақбул ва керакли ечим сифатида шифокор ҳамда хомиладор аёл яқинлари ўртасида ришталарни боғлаган. Тан олиш керак, бу "одат"лар онгли инсоннинг ғашига тегиши турган гап. Аммо кўпчилик буни тўғри қабул қилиб, турли ҳашаматларни ўтказмаётганларга, "ставка"ларни ўйлаб чиқараётганларга эргашмоқда.

"СТАВКА"СИНИ БИЛИБ ОЛАЙ, ЭРТАГА ҚИЙНАЛМАЙ ДЕЙМАН-ДА!"

Яқинда автобусда икки аёлнинг суҳбати тасодифан қўлоғимга чалинди. Улардан бирининг ёши тахминан эликларда, кўринишидан анча ўзига тўқлиги биллиниб турибди. Айтишча, катта келинини бир кун олдин кўзи ёрибди. Ўғил набири оилада анча кутилган меҳмон экан. Шу боисданми, аёлнинг оғзи қулоғида. "Вой, гиргитти. Ўзим уч ярим кило туғилди. Отаси ҳам шунча эди. Худо хоҳласа анови пандавақиларга ўхшамайди. Ўзимизга тортади!" Гап-сўзидан келини ва кудга томонни қанчалар "якши кўришини" пайқаш қийин эмас эди. Аёлнинг ҳамсуҳбати сўради: "Насибакан, "ставка" қанча бўлибди? Кичкина қизим яқинда туғадиган. Ҳар эҳтимолга қарши билиб қўй-да". Аёллар "ставка" деб одатда ўз ихтиёри билан бериладиган суюнчи пулини айтатганини тушундим. Жавоб шунга яраша бўлди: "Ордона қопсин. Ошибди. Майли деб, доя, акушеркага қистирдим. Энди ўғлимга

ота бўлганини айтаман, деб қўнғироқ қилаётсам, санитарка қараб-қараб кўяди. Ҳа, сен ҳам олишинг керак-ку деб, 100 минг бердим. Шу, тахминан уёқ-бўёғи 600-700 минг кетди-да".

Аёлларнинг автобусдаги йўловчиларнинг камида ярми эшитиб кетаётган суҳбатидан бугун айрим туғруқхоналарда шифокор ва тиббиёт ходимларининг "ставка" борасида қаттиқ туришини, кўнглидагидек узатмасангиз, яқинингизга қўл учиде қарашини англайсиз. Ачинарлиси, бу суюнчи галласи шунчаки яқин кун, орзу-хавас ортига яширинганига кўникиб кетганми. Бу борада одамларнинг фикрини биллишига қизиқдик.

— Ҳа, энди берамиз-да, — дейди суҳбатдошимиз Гулноза Салимова. — Бечора шифокорлар, ҳамширалар арзимаган ойлик олишади. Уларнинг бу меҳнатига биз бераётган пул ҳам аслида кам. Кўйинг, яқин кундаёки одадимишдан кир қидирман!

Аёлнинг фикри, биз юқорида айтгандек, шаклланиб қолган стереотип эканини биллиб, индамадик.

— Ўзим яқинда келишимни олиб бордим, — дейди Манзура ая. — Бошида унча эътибор қаратилмади. То ўғлим келиб, қўлларига пул тутмагунча, "жой йўқ" деб йўлакда олиб туришди. Кейин билсак, жой бор экан, фақат "қистиршимиз"ни куттишаётган экан.

"ПЕРЧАТКИНИ ЎЗИНГИЗ ОЛИБ КЕЛИНГ, БИЗДА ҚОЛМАГАН!"

Суҳбат давомида туғруқхона ходимлари хомиладор аёл яқинларининг чўнтагига маҳтал бўлиб, баъзи ҳолларда бунга талаб қилишгача борапти, деган хаёллари бордим. Энг ачинарлиси, туғруқхонага давлат томонидан ажратиладиган дори-дармон ва тиббий воситалар айрим шифокор ва ҳамшираларнинг "бизнеси"да мумай даромад манбаи бўлиб қолган.

— Туғруқхонада туғруқдан кейин хомиладор яқинларига берилган рецептда қўл ҳолда тиббиёт қўлқопи ҳам ёзилган бўлади, — дейди маҳалла фаоли (исмини ёзмастимиз сўради). — Шубҳалиси, нахотки оддий қўлқоп ҳам каттақон туғруқхонада анқонинг уруги бўлса? Сўрасангиз, "Перчаткани ўзингиз олиб келинг, бизда қолмаган!" дейишади. Бундан ташқари, давлат томонидан бериладиган бирламчи дори-дармонлар ҳам гўёки шифокорнинг чўнтагидан олингани иттиҳо қилиниб,

суюнчи пулига "пеня" сифатида ҳисобланади...

Мақола тайёрлаш давомида яқин орада дунёдаги энг улуғ бахт — оналик мақомига эришган аёлларга ҳам юзландик.

— Аллоҳга минг қатла шукрки, дилбандимни эсон-омон бағримга босиб олдим, — дейди 25 ёшли Нафиса исмли аёл. — Туғруқдан аввал қайнонам ва турмуш ўртоғим келиб, жойни олдиндан банд қилишган, яқини врачлар билан келишиб, рози қилиб кетишганди. Шунинг учун унча қийналмадик. Боламга ҳам, менга ҳам яқин қарашди. Энди барибир муомаласини қилиш керак-да!

АСЛИДА ТУҒРУҚХОНАЛАРДА ТИББИЙ ХИЗМАТ БЕПУЛ(МИ)?

Бизни: "Туғруқхоналарда кўрсатилмаган хизматлар ва бирламчи дори-дармон, тиббий воситалар аслида бепул эмасми?" деган савол ўйлантирди. Саволга жавоб олиш мақсадида бир нечта мутасадди масъулларга юзланганимизда, бирон-бир асосли жавоб ололмадик. Шу сабабдан интернетга бош суқиб, керакли маълумотлар қидирдик. Топганимиз "Zarnews" интернет сайтида Самарқанд вилояти соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлигининг оналик ва болалик муҳофазаси бўйича уринбосари Гулноза Ҳожиметованинг фикри бўлди: "Туғруқхоналарнинг туғруқ бўлимидаги барча тиббий хизматлар бепул. Мамлакатимизда оналарнинг ҳар томонлама соғлом бўлиши, фарзандининг саломат дунёга келишини таъминлаш юзасидан беҳатар оналик принциплари асосида иш олиб борилади. Туғруқ пайти дори-дармонлардан камроқ фойдаланиш шу принципнинг муҳим шартли ҳисобланади. Утаган йилдан бошлаб, туғруқхоналарга дори воситалари учун ажратилаётган бюджет маблағлари 20

фоизга ошди. Ушбу маблағ оналар учун лозим бўлган энг асосий дори-дармонлар учун етарли ҳисобланади".

Демак, табибнинг ўзи «бемор» экан-да. Демак, чақалоқли бўлган аёлнинг яқинларида "Энди дорихонага бориб, дори-дармон, спирт ва пахта олиб келиш керак. Духтирлар хафта бўлади вақтида олиб келмасан!" деган стереотипнинг шаклланишига етарли асос йўқ. Туғруқхоналарда барча тиббий хизматлар, бирламчи дори-дармон воситалари бепул. Энг муҳими, оналик ва болалик давлатнинг ишончли муҳофазасида.

КИМЎЗАРГА ДАБДАБАДАН ЧАҚАЛОҚКА НИМА БАҲАД?

Таъкидлаб ўтганимиздек, чақалоқнинг туғруқхонадан чиқиши кўп ҳолларда "Минг бир кеча"да ҳам таъриф берилмаган даражадаги дабдабалар, исрофгарчиликлар билан амалга ошапти. Мисол учун, чақалоқни олиб чиқишда транспорт, албатта, чет элники бўлиши, камида 2-3 та фото ва видео хизматлари эшикда "лаббай" деб туриши, машҳур эртак ва мултфильм қахрамонларидан камида 3-4 таси ҳам хизматда бўлиши керак экан. Ундан ташқари, ёш онага камида 5 миллион сўмлик зеб-зийнат тақилмаси ҳисобмас экан...

Буларнинг барчаси дунёга келган чақалоқнинг иззати учун дейишади. Аслида-чи? Бундай дабдабалар пайғаси одамларнинг фикр-уйини банд қилган, кимўзар машамалари ортдаги исрофгарчилик, мактанчоқликнинг ниҳояси йўқ... Нахотки шулар бизга керак? Топатган мол-дунё ҳар кимда ҳар хил қиймат ва фарқда бўлишини инобатга олсак, "қовун қовундан ранг олади" кўринишида бу дабдабаларни урчиғиб юбормаслик керак. Беш қўл баробар бўлмаганидек, ҳаммада ҳам бундай дабдабаларга хоҳиш бўлса-да, моддий имконият бўлмалиги аниқ, ахир.

Сўзимиз якунида алоҳида таъкидлаб ўтайлик, «суюнчи» борасида ҳамма шифокорлар, туғруқхона ходимларига лой чаплаш фикридан йироқмиз. Халқнинг дуосини олиб, минглаб чақалоқларни ёруғ дунё билан юзлаштираётган, онанинг бағрига босишга сабабчи бўлаётган соҳа ходимларининг меҳнати савобли ва юксак ҳурматга сазовордир. Жамиятнинг эртанги куни эгаларига ғамхўрлик қилиб, ороми ва ҳаловатидан хузуур топишни ўзига шараф деб билган фидойи саломатлик посбонларининг, шукрки, салмоғи кўп. Бироқ бу борада оқ халатига доғ тушириб, риқзини беғоналар чўнтагидан қидирганларга инсоф тилашдан бошқа иложимиз йўқ. Унутмаслик керакки, туғруқхонадаги маросимларни ортқича дабдаба ва исрофгарчиликсиз, ақл тарозини ишга солиб ўтказасак, нур устига нур бўлади.

Тилагимиз, ҳар бир хонадон жаннатнинг муаттар ҳиди — чақалоқ исига тўлсин! Энг улуғ мақом — оталик ва оналик барчанинг ширин ташвишига сабабчи бўлсин!

Бугуннинг гапи

ҲАР БИР БОЛА МИЛЛАТ УСТУНИДИР

Бугун кўчаларда, "дом"лар атрофида, маҳаллаларда тўп-тўп ўйнаётган болаларни деярли кўрмаймиз. Ота-оналаримиз бизни кўчадан уйга опкиролмаган пайтларни эслайман. Ҳозир эса болаларни уйдан кўчага опчиқиш маҳол. Чунки улар реал ҳаётдаги ўйинларини унутиб, виртуал ҳаёт ичига чўкиб кетгандай... Шунга яраша реал ҳаётдаги инсонларнинг ҳам ўрни, аҳамияти улар учун пасайиб кетгандай...

Гулбаҳор САЙДҒАНИЕВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
«Адолат» СДП фракцияси аъзоси

Гоҳ-гоҳ компьютер ўйинлари, гаджетлардан бош кўтаролмаётган болаларнинг психикаси бузилиб, ноҳўй ишларга қўл урганини ҳам эшитиб қоламиз. Яқинда ўқиган хабаримда чеченистонлик бир ўсмир Рубс ўйинида уни "ўлдириб" қўйгани учун ўртоғини чиндан ўлдириб қўйди... Баъзан телефонни олиб қўйгани учун ота-онага қўл кўтараётган болалар ҳақида ҳам эшитяпмиз. Шу ота-она улар кичиклигида жим ўтирса бўлди, ором оламан деб қўлига телефон берганида болалар катта бўлгач, ўз оромини улкан ташвишларга алмаштириши мумкинлигини ўйлаб кўрганмикан?

Хўш, энди нима қилмоқ керак. Фишт қолипдан кўчибди. Гапирарверган нима ўрнига келмас. Аввало, болалар онгидаги бўш жойларни гаджетлар билан эмас, китобу маърифат, қизиқarli адабиётлар билан тўлдиримиз керак эди. Энди уларни гаджетлар дунёсидан тортиб олиш қийин. Шу аснода, шу ҳолатдан ҳам ижобий томонга фойдаланишни ўйлаб кўриш керак.

Қобилияти бор бола ҳар қандай ўйинни тез ўзлаштиради. Бугун давлатимиз томонидан қўйилаётган вазифалардан кейиб чиқиб, айнан болаларни дастурлаш, ахборот технологияларига қизиқтириб, уларни ижодкорликка қизиқтириш, вақтини фойдали ва самарали сарфлашга ўргатиш мумкин. Дастурлар, дизайнлар яратса, пул топа бошласа, ўз-ўзидан ўйин ҳам унутилади. Яратиш ишқи, ижодкорлик инсонни маънаву юксалтиради.

Яна бир муҳим жиҳат бор. Катталар учун ҳам, кичиклар учун ҳам бирдек аҳамиятли нарса бу — спорт. Спорт инсонни тарбиялайди, биринчи ўринда, иродасини тарбиялайди, маънавий етук қилади. Болаларимиз билан биргаликда спорт билан шуғулланишга ўтишимиз керак. Спортга қизиқиб, ўз кучига ишона бошлагандан кейин, болалар ўз-ўзидан вақтини телефонга сарфлагиси келмай қолади. Менимча, номофобиядан қутулиш учун спорт энг яқин вариант бўла олади. Шу орқали телефонга қарамликдан қутқариб олгач, кейин реал ҳаёт қувончлари, ҳаёт ранглари танита бошласа бўлади.

Болалар — бизнинг келажагимиз деймиз. Келажагимизни эса ўзимиз кураимиз. Эртага эса Рубс дан етишиб чиққан авлод бизни бошқаришни ўйлаш эса кўрқинчли.

Хурматли ота-оналар, устозлар! Ҳаммамиз биргаликда тақдирларимизни ўртага ташлаб, бугундан бошлаб ёш авлоднинг телефонмания, номофобиядан қутқарилик. Давлат дастурларининг бажарилишида айнан маънавий-маърифий тарбия юзасидан ҳам аниқ вазифалар қўйилган. Ҳар бир реалликка қайтарилган бола миллат устундир, келажакка қўйилган нек қадамдир.

Бугуннинг оғриқли муаммолари

ХАЗОН БЎЛАЁТГАН УМРЛАР

**Орифжон ЎЛМАСОВ,
Фарғона вилоят кенгаши раиси ўринбосари**

Бугун ахборот технологиялари ривожланган бир даврда яшаймиз. Ахборот тезкорлиги босқинчи йўл-транспорт ҳодисалари билан боғлиқ маълумотлар яшин тезлигида оммага етказилаётгани яхши, албатта. Лекин бу маълумотларда дилни хира қилувчи ҳолатлар кўпроқ учрайди.

Бирор кунимиз республикамизнинг турли ҳудудларида содир бўлаётган аянчи автоавария билан боғлиқ хабарларсиз ўтмаётганига барчамиз бирдек шохидимиз. Маълумотларга назар ташлайдиган бўлсак, юртимизда 2023 йили 9 839 та йўл-транспорт ҳодисаси содир этилиб, уларда 9 209 нафар фуқаро жароҳатланган ва 2 282 нафар фуқаро ҳалок бўлган. Болалар билан боғлиқ 1 794 та йўл-транспорт ҳодисаси содир этилиб, уларда 1 568 нафар бола жароҳатланган ва 263 нафар бола ҳалок бўлган.

Бир сўз билан айтганда, ҳар йили мамлакатимизда ўртача 2,5 минг киши йўллардаги ИТХлари қурбони бўлмоқда. Кимдир отасидан, кимдир онасидан ва яна қайсидир оила эса не оруз умидлар билан воёга етказётган жигарбандидан айрилмоқда.

Республикада содир этилаётган авариялар таҳлилида пиёдаларни уриб кетиш ҳолати олдинги ўринда турганини кўрасиз. Буларнинг аксариятига бошқарувни йўқотиш, светофорнинг тақилови чирогоди ҳаракатланмиш ҳамда пиёдалар ўтиш жойида йўл бермаслик, ҳайдовчилар гувоҳномаси бўлмаган ёки маст ҳолатда машина бошқариш ёки қондабузарликлар сабаб бўлган.

Тўғри, йўллардаги ИТХларнинг олдини олишга, қондабузар ҳайдовчиларга қатъийроқ чора қўришга қаратилган ҳаракатлар ҳам амалга оширилмоқда. Жумладан, жорий йилнинг 1 январидан аҳоли пунктларида барча янги қўрилаётган икки ва ундан ортиқ полосали автомобиль йўлларид пиёдалар ўтиш йўлакларини светофорлар билан тўлиқ жиҳозлаш мажбурий этиб белгиланди.

Юртимиз ҳудудларида ҳуқуқбузарликларни қайд этувчи жами 2,5 мингдан зиёд камера ва радарлар ўрнатилган. Аҳоли яшаш жойларида ҳаракатланиш 60 километр/соатга туширилди. Бунинг ҳисобига камера ўрнатилган ҳудудларда авариялар 30 фоизга камайганди...

Бу ишларни давом эттириш, «ақлли чорраха» ва «ақлли светофор» бошқарув тизимларини кенроқ жорий қилиш борасида ҳаракатлар йўлга қўйилди. Бироқ булар етарли эмаслигини рақамлар исботлаб тургани ҳам ҳақиқат.

Содир этилаётган аварияларга ечим сифатида қаралган чоралардан яна бири – жарима баллари билан боғлиқ масала йиллар давомида муҳокама марказида. Олий Мажлис Қонунчилик палатасида «Йўл ҳаракати хавфсизлиги тизими такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Рес-

лан овера бўлганликларига барчамиз бирдек гувоҳимиз. Кимнингдир «эркатойи» бўлган ёки пул топиб, ақл топмаган «учар ҳайдовчи» бир эмас, ўнаб, ҳатто юз бора йўл ҳаракати қондаларини бузиши, юз миллион сўмлаб жарима тўлаб қўйиб, яна бемалол машинасини учуриб юравериши қабул қилинган қонунларнинг кучи камлигининг ҳаётдаги исботи эмасми? Энг ачинарлиси, адолатли жамиятни барпо этиш йўлидаги ҳаракатлар бораётган бир даврда жамиятда қонунларни менсимаслик ҳолатини юзага келтирмаётганими?

Яна бир масала. Спиртли ичимликни ичиб, қайсидир бир юрдошимизни азиз ҳаётдан мосуво қилган транспорт эгаси эса 2, нари бора 5 йиллик қамқоқ жазосидан сўнг яна улловини бошқариб юраверса? Инсонлар ҳаётига бундай бепасанд қарайдиганларни транспорт бошқаруш ҳуқуқидан бир умрга маҳрум қилиш даври етмади-микан?!

– Мен Фарғона шахрига кетаётган «Дамас» автомашинасида автохалокатга учраганман, – дейди педагог Мамлакатхон Ҳайдарова. – Ҳайдовчидан бир неча бор секинроқ юришини сўрадик. Ҳайдовчи боз устига автомашинасида ўрнатилган монитормда кино ҳам қўйиб олганди. У олдиндаги «Дамас»ни қувиб ўтман, деб тезликни оширдим, машина ағдарилиб кетди. Нима бўлганини билмаймиз. Кимдир вафот этди, кимдир майиб-мажруҳга айланди. Менинг қовуғларим, оёқларим синиб, 2-3 йил тўшаққа михлаиб қолдим. Автохалокатдан аввал турмуш ўртоғим вафот этганди. Учта норасида гўдагим билан жуда оғир кунларни бошдан кечирдим. Уша номард ҳайдовчи эса 2 та нон олиб, бирор маротаба ҳолимдан хабар олмайди. Бир беваза ҳайдовчининг ортидан 7 инсон, 7 оила укубатларга рўбарў бўлди.

Бу бир бахтсиз ҳодиса иштирокчисининг аламини сўзлари, холос. Бундай изтиробли нолапар эса минглаб эмасми?

Назаримда, партияимиз келгусида йўлларда ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш, инсонлар ўлимини камайтириш учун ҳам муҳим тақлифларни илгари суриши зарур.

Бугун Ўзбекистон дунё миқёсида сайёҳлик ҳаракати тобора ривожланиб бораётган давлатлар қаторидан муносиб ўрин олишга эришди. Сайёҳлар оқими кун сайин ортиб бораётган. Бироқ йўл инфратузилмалари замон талабига тўлақонли жавоб бермайди. Аксарият ҳолларда йўл қурилиши таъминоти томонидан олиб борилган ишлар сифат даражаси паст бўлганлиги туфайли йўл ўтмай ўйдим-чуқур ҳолатларга келиб қолади. Натижада ямоқчилик бошланади ёки йўл абгор ҳолатларда қолиб кетаверади. Ўйдим-чуқурларни чет-

Ахир ҳар биримиз бу ёруғ дунёда орзу-ҳаваслар билан яшаймиз. Орзуларимиз ўзгача хурматини қилмайдиган, йўлларни ўзиники қилиб, истаганча тезликни оширадиган кимсаларнинг ҳатти-ҳаракати туфайли саробга айланмаслиги керак. «Адолат» партияси адолатли ҳаёт учун курашда бу долзарб вазифаларнинг амалга таъбиқ этилишига ўз ҳиссасини қўшади, албатта.

Кимнингдир «эркатойи» бўлган ёки пул топиб, ақл топмаган «учар ҳайдовчи» бир эмас, ўнаб, ҳатто юз бора йўл ҳаракати қондаларини бузиши, юз миллион сўмлаб жаримани тўлаб қўйиб, яна бемаалол машинасини учуриб юравериши қабул қилинган қонунларнинг кучи камлигининг ҳаётдаги исботи эмасми? Энг ачинарлиси, адолатли жамиятни барпо этиш йўлидаги ҳаракатлар бораётган бир даврда жамиятда қонунларни менсимаслик ҳолатини юзага келтирмаётганими?

лаб ўтишга уринишлар ҳам навбатдаги транспорт билан боғлиқ фожиаларга сабаб бўлмоқда. Шундай экан, нафақат магистраль, балки ички кўчаларни ҳам сифат жиҳатидан юқори даражага кўтариш жоиз. Қолаверса тезроқ баллик тизимга ўтилса, йўлларда қурбон бўлаётган ватандошларимизнинг ҳаётини асраб қолишга ўз ҳиссамизни қўшган бўларимдик.

Келгусида транспорт бошқарган инсонлар ўз қилмишлари учун жарима тўлаш билан қўлиб қолмаслиги зарур. Спиртли ичимлик ичган, йўлларда катта тезликда авария содир этиб, инсонлар ўлимига сабабчи бўлганлар ўша жабрдийдаларнинг эқинлари учун маънавий зарар, тоvon пули тўлашлари лозим ва улар бир умрлик транспорт бошқаруш ҳуқуқидан маҳрум қилиниши зарур. Шунингдек, агар автохалокатларда ота бевақт ҳаётдан кўз юмса, айбдор ҳайдовчилар боқувчиларнинг йўқотган фарзандлар учун 18 ёшга тўлгунга қадар таъминот пули тўлашлари, агар фарзанд вафот этса, ота-онани тўлаш учун тоvon пули жорий этилиши зарур. Балки шундагина йўлларда транспорт бошқарётган айрим «ўпка» ҳайдовчиларнинг масъулияти ортар?...

Яқинда Малайзия давлатига сафар чоғимда айнан мамлакатдаги автохалокатлар ҳолати билан қизиқдим. Ҳайратланарлиси, бу давлатда йил давомида автоаварияларнинг сони 100 тага ҳам етмас экан. Улим билан боғлиқ ҳолатлар 10 тадан камлиги ҳам эътиборимни тортди. Бунинг асосий сабаби, маҳаллий аҳолининг йўллардаги маданияти юқори даражада шаклланган бўлиб, транспорт эгалари ҳар қандай тигиз ҳолларда ҳам ўта сабр-қаноат ва маданият билан бир-бирларини тушунган, ҳурмат қилган ҳолда муносабатда бўлар эканлар. Бизда-чи? Афсуски, бунинг аксини кўришимиз мумкин...

«ЎЛГЎСИМЪЮМВ» қачонгача давом этади?!

Наманган вилоятининг Тўрақўрғон – Косонсой автотўйли иктисодий-ижтимоий аҳамиятга эга бўлган асосий қатнов йўлларида бири ҳисобланади. Йўлдан ўнаб кичлоқ ва туманлар марказига бориш мумкин. Бу йўл водий вилоятларини ва пойтахтни бир-бирига боғлайди.

**Муҳиддин ОМАД,
Наманган вилоят кенгаши матбуот котиби**

Йўлдан оғир юк ташувчи автоуловлар ёрдамида қишлоқ хўжалиги, саноат, қурилиш маҳсулотлари ташиб ўтилади. Қўйилган, ўртача 50-60 минг аҳоли фойдаланадиган бу йўлдан ҳар кун икки минглаб ҳамюртларимиз ўтиб бораётган баҳонасида «Дамас» ва бошқа енгил автоуловларда у томондан бори томонга бери келишади.

Ўқувчилар ва тарбияланувчилар мактаб ҳамда боғчаларга, талабалар олийгоҳларга қатнашади. Хуллас, асосий автомобиль йўллари қатори бу йўлда ҳам куну тун транспорт ҳаракати тўхтамайди. Бир пайтлари йўловчиларга қўлайлик яратиш мақсадида автобус қатнови ҳам йўлга қўйилган бўлиб, у Косонсойдан Тўрақўрғон марказигача борарди, холос. Бу ҳол йўловчиларни қаноатлантирмасди. Агар автобус Наманган шаҳри марказига қадар борганда эди, эҳтимол ундан муқим фойдаланиш имкони туғилган бўларди. Афсуски, бундай бўлмади. Оқибатда, «пул тушуми даражаси паст, режа бажарилмади», деган баҳона билан бу йўналишдаги автобуслар қатновдан тўхтади.

Аслида Тўрақўрғон – Косонсой автотўйлининг асосий муаммоси йўлнинг талаб даражасида эмаслигида. Чунки узоқ йиллардан бери эътибордан четда қолиб келаётган йўл тор ва бунинг устига ёз чилласида асфальти эриб, кўпчилик сатҳидаги текислик бузилади, қишлоқ-қировли кўчаларда ўйдим-чуқурлар ҳосил бўлади. Ҳар йили йўлсозлар томонидан амаллаб, чуқурлар ямалади. Лекин баҳор келиши билан муҳим аҳамиятга эга бўлган ушбу қатнов йўли аввалги ҳолига қайтади. Текис йўл қидириб, каскадёрларга хос тарзда машина бошқарадиган ҳайдовчилар ўнқир-чўнқирлардан чарчашган. Айрим қишлоқларда ҳар қадамда хавф туғдирадиган чуқурчаларни саботлаб қишилар нам тупроқ билан тўлдириб қўйишмоқда. Лекин бу усул вақтинча қўл келиб, ёгингарчиликдан сўнг ҳолат яна боёғидай бўлиб қолмоқда. Халқимизда: «Эскини ямаб, эсинг кетади», деган нақл бор. «Ямоқчилик» қачонгача давом этади? Аҳолини, айниқса, автоулов соҳибларини: «Муаммо қачон ҳал бўлади?» деган савол ҳамон қийнаб келмоқда.

Кўплаб йўловчилар ва автоулов ҳайдовчилари йўл билан боғлиқ ушбу муаммо тегишли идоралар мутасаддилари томонидан тез кунларда баргараф этилишидан умидвор бўлиб туришибди.

ADOLAT
SOTSIAL-DEMOKRATIK PARTIYASI

Муассис:
«Адолат» СДП
Спёсий
Кенгаши

Бош муҳаррир: Ислом ХАМРОЕВ

Таҳрир хайъати:

Робохон МАХМУДОВА	Қодир ЖўРАЕВ
Баҳром АБДУҲАЛИМОВ	Зухра ИБРАГИМОВА
Наримон УМАРОВ	Тошқўлат МАТИБАЕВ
Муҳаммад АЛИН	Талъат МУРОДОВ
Гавҳар АЛИМОНОВА	Абдуқамол РАҲМОНОВ
Муҳаррам ДАДАХОДЖАЕВА	Собир ТУРСУНОВ

Бўлимлар:
Котибият – 71 288-42-14 (144); 90 900-72-15
Қабулхона – 71 288-42-12 (141) факс;

НАШР КЎРСАТКИЧИ: 100

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

Масъул котиб – Абдуғани Содиқов
Навбатчи муҳаррир – Камол Матқўбоб

Таҳрират манзили: 100043, Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани «Шарк тоғи» кўчаси, 23-уй.

ISSN 2091-5217

1 2 3 4 5 6

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 0018 рақами билан 2006 йил 6 декабрда рўйхатга олинган. Қоғоз бичими А-2. Ҳажми – 3 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Буюртма Г – 400

Адади – 3008
Босишга топширилган вақти – 21.00
Босишга топширилди – 21.10
Баҳоси келишилган нархда

Таҳриратга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтариб берилмайди. Реклама материаллари учун таҳрират жавобгар эмас. Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

«Шарк» НМАК босмаҳонасида чоп этилди.
Қорхона манзили: Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси, 41-уй.